

AP Pension livsforsikringsaktieselskab

CVR 18530899

Halvårsrapport 2016

Indholdsfortegnelse

Hoved- og nøgletal	1
Ledelsesberetning.....	2
Ledespåtegning	4
Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse	5
Balance	6
• Aktiver	6
• Passiver.....	7
Egenkapitalopgørelse	8
Noter	9

Hoved- og nøgletal

HOVEDTAL

Alle beløb er i mio. kr.	1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015	2014	2013
Løbende præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	2.596	2.497	4.276	4.303	4.113
Engangspræmier (indskud)	1.375	1.348	2.849	2.735	3.254
Præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	3.971	3.845	7.125	7.038	7.367
Præmier ekskl. syge- og ulykkesforsikring	3.622	3.524	6.643	6.612	6.958
Forsikringsydelse	-3.890	-3.052	-6.255	-6.381	-4.108
Investeringsafkast	3.632	1.904	2.637	10.435	1.747
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	3.120	1.653	2.352	8.888	1.555
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-106	-86	-187	-146	-150
Resultat af genforsikring	9	9	6	12	7
Forsikringsteknisk resultat	227	223	307	563	46
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-405	-54	-130	-175	7
Resultat før ændring i kollektivt bonuspotentiale/fortjenstmargen	77	802	644	1.803	-546
Årets resultat	-93	135	176	418	67
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	94.562	90.929	91.501	89.194	80.591
Egenkapital, i alt	3.285	3.413	3.378	3.279	2.863
Aktiver, i alt	108.267	99.263	103.785	103.722	90.720

NØGLETAL

	1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015	2014	2013
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	6,1%	0,5%	2,0%	13,9%	-1,7%
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	0,3%				
Omkostningsprocent af hensættelser	0,14%	0,12%	0,25%	0,20%	0,23%
Omkostninger pr. forsikret (kr.)*	1.485	1.231	1.329	1.052	1.089
Egenkapitalforrentning efter skat	-2,8%	4,0%	5,2%	13,6%	2,4%
Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital	-4,6%	4,7%	6,6%	6,0%	6,9%
Solvensdækning	533%	214%	217%	197%	191%
Nøgletal vedrørende syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	195,6%	116,4%	114,6%	102,0%	97,6%
Bruttoomkostningsprocent	18,4%	14,7%	19,6%	18,1%	21,8%
Combined ratio	210,4%	134,5%	130,1%	110,7%	111,0%
Operating ratio	215,5%	142,1%	132,2%	114,3%	102,9%
Relativt afløbsresultat	-5,7%	-1,4%	-2,1%	1,4%	-1,5%
Hoved- og nøgletal for tidligere perioder er i henhold til sammenlægningsmetoden tilpasset som følge af fusion i 2015.					
Hoved- og nøgletal for tidligere perioder er ikke tilpasset ændringer i ny regnskabsbekendtgørelse for 2016 bortset fra balancerelaterede hovedtal pr. 31.12.2015, jf. omtalen under anvendt regnskabspraksis.					

*) Omkostninger pr. forsikret er omregnet til helårsbasis.

Ledelsesberetning

AP Pensions resultat for første halvår 2016 viser fremgang på kundesiden, relativt gode afkast, men også et regnskab, som er præget af nye regnskabsregler, underskud på forsikringerne, og investeringer i digitalisering, kundeoplevelser og stigende regulering.

Samlet set et regnskab der afspejler, at AP Pension er et velkonsolideret selskab, der fastholder prioriteringen af de strategiske indsats og samtidig agerer i et stærkt konkurrencepræget marked.

AP Pension er et medlemsejet selskab og har på generalforsamlingen i april meddelt, at selskabet i løbet af 2017 vil udlodde 1 mia.kr. til kunderne i form af AP Kapital (særlige bonushensættelser). Udlodningen sker fra egenkapitalen og er endnu et bevis på den særlige værdiskabelse ved at være kunde i et kundejet selskab.

Vækst i præmier

De løbende præmier steg med 4 pct. fra 2.497 mio. kr. til 2.596 mio. kr.

De samlede præmier inkl. overførsler og engangspræmier udgjorde 3.971 mio. kr. i første halvår 2016 mod 3.845 mio. kr. i første halvår 2015.

Det er tilfredsstillende, at væksten i de løbende præmier fortsætter i 2016.

Relativt gode afkast i første halvår

Kunder i gennemsnitsrente fik et afkast før pensionsafkastskat på 6,1 pct. i første halvår 2015 mod 1,9 pct. i første halvår 2015.

Den nytegnende ugaranterede bestand i gennemsnitsrente, AP Stabil, fik et afkast på 0,7 pct.

De garanterede pensionsordninger i gennemsnitsrente fik i halvåret et afkast på 7,7 pct.

2016 startede med store aktiekursfald drevet af bekymring omkring global vækst især i Kina. Kursfaldene blev dog vendt i februar, og samlet set endte aktiemarkedet med mindre negativ afkast med emerging markets som den region, der viste bedst afkast.

I Europa var afkastene i bunden blandt andet som følge af politisk usikkerhed, som blev forstærket af, at Storbritannien ved en folkeafstemning i juni valgte af forlade EU. Det betød samtidig en markant svækkelse af britisk pund.

Første halvdel af 2016 var også præget af nye pengepolitiske lempelser fra den europæiske centralbank, der opkøber obligationer og har negativ udlånsrente. I USA signalerede den amerikanske centralbank en udskydelse af nye rente-

forhøjelser. De nye pengepolitiske lempelser har ført til nye betydelige rentefald, og obligationer med udløb ud til 10 år handles nu med negativ rente i Tyskland. Vi kan således konstatere, at finansmarkederne er i en usædvanlig situation.

Afkastet i de garanterede produkter har været positivt primært som følge af rentefaldet. Afkastet i markedsrenteprodukter med mange obligationer er positivt, og svagt negativt i markedsrenteprodukter med mange aktier. Afkastet i AP Active, som bliver aktivt forvaltet, ligger væsentligt over afkastet i AP Basic, som bliver passivt forvaltet.

Afkast i fondene

Kunder med en pensionsordning i AP NetLink (markedsrente) har adgang til AP Pensions livscyklusfonde og profilfonde, hvor det er muligt både at vælge en aktiv eller en passiv investeringsstrategi.

Livscyklusfonde med en aktiv investeringsstrategi med henholdsvis 10, 20 og 30 år til udløb gav henholdsvis 1,86 pct., 1,95 pct. og 1,66 pct. i afkast inkl. kick back. Samlet set gav markedsrenteinvesteringerne et afkast på 0,3 pct.

Konsolideringen er fortsat solid

Efter første halvår af 2016 er AP Pensions bonusgrad ekskl. AP Stabil forøget fra 15,5 pct. til 15,6 pct. (opgjort efter nye regnskabsprincipper).

AP Stabil, som er den nytegnende bestand, har ved halvåret kollektivt bonuspotentiale på 5,6 pct. mod 6,92 pct. ved udgangen af 2015.

Halvårsresultatet

AP Pension fik et negativt halvårsresultat på 93 mio. kr. Resultatet overføres til egenkapitalen.

Resultatet skyldes primært et stort underskud på tab af erhvervsevneforsikringer, det såkaldte SUL-resultat.

SUL-resultatet fremkommer dels af to engangseffekter, som består af en regulering af hensættelsen til indtrufne men ikke rapporterede skader på 100 mio. kr., og en forøgelse af hensættelserne med 116 mio. kr., som kan henføres til de nye regnskabs- og solvensregler.

Dels består SUL-resultatet af forholdet mellem skader og præmier. Forsikringerne sælges ganske enkelt for billigt, og dermed overstiger skaderne de indtægter, som skal bruges til at dække dem. Dette forhold har nået et niveau, som er systematisk og utilfredsstillende. Selskabet har igangsat initiativer, som i løbet af en årrække skal forbedre lønsomheden i produktet.

Stigende omkostninger

De forsikringsmæssige driftsomkostninger udgør for halvåret 106 mio. kr. mod 86 mio. kr. for halvåret 2015.

Omkostningerne pr. forsikret omregnet til helårsbasis udgør for første halvår 1.485 kr. mod 1.231 kr. for første halvår 2015.

Årsagerne til stigningerne er henholdsvis stigende regulering og øgede udgifter til digitalisering. Sidstnævnte forventer vi vil betale sig tilbage til kunderne, ikke blot i form af mere effektive processer og dermed lavere omkostninger på sigt, men også via bedre digitale oplevelser for kunderne.

Syge- og ulykkesforsikring

Resultatet af syge- og ulykkesforsikring i første halvår 2016 er et underskud på 405 mio. kr. mod et underskud på 54 mio. kr. for første halvår 2015.

Solidt selskab

AP Pension anvender standardmodellen for opgørelse af solvensbehov og har opgjort solvensbehovet til 874 mio. kr.

AP Pension er med solvensdækningen på 533 pct. fortsat særdeles velkonsolideret.

Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er ændret i forhold til årsrapporten for 2015. Effekten af ændringerne og den fulde beskrivelse af anvendt regnskabspraksis fremgår af note 24.

Revision

Halvårsrapporten har ikke været genstand for revisorerne review eller revision.

Begivenheder efter balancedagen

Der er i perioden fra balancedagen og frem til regnskabets underskrift ikke indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for vurdering af halvårsrapporten.

Forventninger til fremtiden

Ekspansionen i den globale økonomi fortsætter i lavt tempo. I Europa vil resten af 2016 være præget af politisk usikkerhed som følge af Storbritanniens beslutning om at forlade EU.

Statsrenten er negativ eller tæt på nul i Danmark, hvilket gør afkastmulighederne væsentligt svagere end historisk, og det giver investorerne et stærkt incitament til at se på andre muligheder end statsobligationer.

AP Pension investerer i stigende grad i produkter med kreditkomponenter, der kan erstatte statsobligationer samt reale aktiver, herunder især danske boligejendomme, hvor det løbende afkast er højere.

Ledespåtegning

Vi har dags dato aflagt halvårsrapporten for første halvår 2016 for AP Pension livsforsikringsaktieselskab.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står overfor.

København, den 26. august 2016

Direktion

Søren Dal Thomsen

Bo Normann Rasmussen

Bestyrelse

Niels Dengsø Jensen
formand

Søren Tinggaard
næstformand

Ole E. Hansen

Karsten Laursen

Jesper Loiborg

Lasse Nyby

Peter Thomasen

Jørgen Wisborg

Jens Muff Wissing

Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015
1	Bruttopræmier	3.622.182	3.524.172	6.643.359
	Afgivne forsikringspræmier	-17	-1.189	-1.189
	Præmier f.e.r., i alt	3.622.165	3.522.983	6.642.170
11	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	-138.874	1.818.949	2.142.231
	Indtægter fra associerede virksomheder	-116.464	203.760	366.057
	Indtægter af investeringsejendomme	501	1.397	6.226
	Renteindtægter og udbytter mv.	1.633.085	1.959.882	3.399.913
2	Kursreguleringer	2.322.540	-2.008.462	-3.155.852
	Renteudgifter	3.110	-1.249	-6.232
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-71.805	-70.699	-115.566
	Investeringsafkast, i alt	3.632.093	1.903.578	2.636.777
3	Pensionsafkastskat	-512.420	-250.442	-285.201
	Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	3.119.673	1.653.136	2.351.576
4	Udbetalte ydelser	-3.890.374	-3.052.366	-6.255.040
	Modtaget genforsikringsdækning	8.841	9.431	19.878
	Forsikringsydelse f.e.r., ialt	-3.881.533	-3.042.935	-6.235.162
18	Ændring i livsforsikringshensættelser	-2.344.732	1.049.531	885.958
	Ændring i genforsikringsandel	0	0	-12.683
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-2.344.732	1.049.531	873.275
	Ændring i fortjenstmargen	-106.749	0	0
19	Ændring i kollektivt bonuspotentiale		-667.720	-468.386
20	Ændring i overskudskapital	23.434	5.439	16.562
21	Ændring i hensættelser for unit-linked kontrakter		-2.190.645	-2.613.510
5	Erhvervsomkostninger	-21.659	-17.276	-45.524
	Administrationsomkostninger	-122.962	-107.301	-202.945
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	0	-77	-77
	Refusion fra tilknyttede virksomheder	38.929	38.367	61.782
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-105.692	-86.287	-186.764
6	Overført investeringsafkast	-99.838	-20.665	-72.666
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	226.728	222.837	307.095
7	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-405.195	-53.954	-130.181
6	Egenkapitalens investeringsafkast	61.681	6.762	55.579
	RESULTAT FØR SKAT	-116.786	175.645	232.493
8	Skat	24.315	-41.111	-57.020
	PERIODENS RESULTAT	-92.471	134.534	175.473
Til disposition:				
	Periodens resultat	-92.471	134.534	175.473
	I alt	-92.471	134.534	175.473
Foreslås anvendt således:				
	Foreslået udbytte	0	0	1.000
	Overført til overført overskud	-92.471	134.534	174.473
	I alt	-92.471	134.534	175.473
	Periodens resultat	-92.471	134.534	175.473
	Opskrivning af omvurderede aktiver efter pensionsafkastskat og henlæggelse til de forsikrede	0	0	0
	Anden totalindkomst i alt, jf. egenkapitalopgørelsen	0	0	0
	PERIODENS TOTALINDKOMST	-92.471	134.534	175.473

Balance

Aktiver

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		30.06.2016	30.06.2015	2015
9	Driftsmidler	2.679	2.767	1.588
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	2.679	2.767	1.588
10	Investeringsjendomme	218.230	353.923	218.230
11	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	8.395.036	8.020.073	8.546.789
12	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.022.213	937.577	1.137.394
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	9.417.249	8.957.650	9.684.183
	Kapitalandele	1.367.188	2.407.832	2.302.308
	Investeringsforeningsandele	9.754.399	6.866.965	7.311.877
	Obligationer	41.779.676	36.457.130	38.368.186
	Pantesikrede udlån	3.345.506	1.919.737	3.342.878
	Andre udlån	1.058	2.610	1.826
	Øvrige	5.253.615	5.323.692	5.271.445
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	61.501.442	52.977.966	56.598.520
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	71.136.921	62.289.539	66.500.933
13	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	35.567.907	35.666.234	35.805.528
	Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	342.002	350.431	351.496
	Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	342.002	350.431	351.496
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	271.264	109.187	96.646
	Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	271.264	109.187	96.646
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	9.815	362	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	74.603	53.130	39.580
	Andre tilgodehavender	106.999	19.161	36.789
	TILGODEHAVENDER, I ALT	804.683	532.271	524.511
	Aktuelle skatteaktiver	228.012	203.756	145.916
	Pensionsafkastskat	0	0	149.287
	Likvide beholdninger	4.489	22.508	24.354
	ANDRE AKTIVER, I ALT	232.501	226.264	319.557
	Tilgodehavende renter	473.634	491.485	552.578
	Andre periodeafgrænsningsposter	48.736	54.927	79.993
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	522.370	546.412	632.571
	AKTIVER, I ALT	108.267.061	99.263.487	103.784.688

Passiver

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2016	30.06.2015	2015
14	Aktiekapital	1.000	1.000	1.000
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849	273.849
	Reserver, i alt	273.849	273.849	273.849
	Overført overskud	3.009.975	3.137.763	3.102.446
	Foreslået udbytte	0	0	1.000
16	EGENKAPITAL, I ALT	3.284.824	3.412.612	3.378.295
20	Overskudskapital	241.530	285.288	264.963
17	Anden ansvarlig lånekapital	90.000	90.000	90.000
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	331.530	375.288	354.963
	Præmiehensættelser	111.369	94.782	0
	Garanterede ydelser	-	37.768.303	-
	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	-	369.512	-
	Bonuspotentiale på fripolicydelser	-	10.486.019	-
18	Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente	55.357.614	48.623.834	52.934.837
21	Livsforsikringshensættelser, markedsrente	34.781.364		34.859.409
	Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	1.551.036	0	1.444.287
	Erstatningshensættelser	2.491.301	1.942.803	2.103.717
19	Kollektivt bonuspotentiale	-	5.256.284	-
	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	221.569	0	105.803
	Hensættelser til bonus og præmierabatter	47.621	26.560	53.141
21	Hensættelser til unit-linked kontrakter	-	34.985.142	-
	HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	94.561.874	90.929.405	91.501.194
	Udskudte skatteforpligtelser	86.676	152.951	115.107
	Andre hensættelser	6.292	3.595	6.925
	HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	92.968	156.546	122.032
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	206.685	165.497	247.552
	Gæld i forbindelse med genforsikring	0	29.666	18.241
	Gæld til kreditinstitutter	4.452.554	1.415.718	1.348.139
	Gæld til tilknyttede virksomheder	631.733	645.526	1.413.607
	Anden gæld	4.602.485	1.976.849	5.234.313
	GÆLD, I ALT	9.893.457	4.233.256	8.261.852
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	102.408	156.380	166.352
	PASSIVER, I ALT	108.267.061	99.263.487	103.784.688

Egenkapitalopgørelse

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

Egenkapitalopgørelse 1. halvår 2016	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2016 ifølge årsrapport 2015	1.000	273.849	3.177.702	1.000	3.453.551
Ændring af anvendt regnskabspraksis	0	0	-75.256	0	-75.256
Egenkapital 01.01.2016	1.000	273.849	3.102.446	1.000	3.378.295
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat	0	0	-92.471	0	-92.471
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.06.2016	1.000	273.849	3.009.975	0	3.284.824

Egenkapitalopgørelse 1. halvår 2015	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2015	1.000	273.849	3.003.229	1.000	3.279.078
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat	0	0	134.534	0	134.534
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.06.2015	1.000	273.849	3.137.763	0	3.412.612

Egenkapitalopgørelse 2015	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2015	1.000	273.849	3.003.229	1.000	3.279.078
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat	0	0	174.473	1.000	175.473
Værdiregulering af omvurderede aktiver til dagsværdi			-6.155		-6.155
Pensionsafkastskat af opskrivninger			941		941
Ovf. til kollektivt bonuspotentiale efter pensionsafkastskat			3.029		3.029
Ovf. hensættelser til unit linked kontrakter efter pensionsafkastskat			2.185		2.185
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Ændring af anvendt regnskabspraksis			-75.256		-75.256
Egenkapital 31.12.2015	1.000	273.849	3.102.446	1.000	3.378.295

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015
1	Bruttopræmier			
	Løbende præmier	2.384.938	2.314.025	4.063.717
	Engangspræmier	1.374.817	1.347.904	2.848.480
	Arbejdsmarkedsbidrag	-137.573	-137.757	-268.838
	Bruttopræmier	3.622.182	3.524.172	6.643.359
	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	626.531	481.311	1.145.031
	Forsikringskontrakter tegnet som led i ansættelsesforhold	2.559.186	2.628.672	5.214.845
	Gruppelivskontrakter	574.038	551.946	552.321
	Arbejdsmarkedsbidrag	-137.573	-137.757	-268.838
	Bruttopræmier	3.622.182	3.524.172	6.643.359
	Kontrakter med bonusordning	1.816.763	1.771.307	2.901.198
	Kontrakter for markedsrenteprodukter	1.805.419	1.752.865	3.742.161
	Bruttopræmier	3.622.182	3.524.172	6.643.359
	Præmieindtægten vedrører udelukkende direkte dansk forretning			
	Antal forsikrede (stk.)			
	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	21.226	19.216	20.168
	Forsikringskontrakter tegnet som led i et ansættelsesforhold	102.767	102.251	102.526
	Gruppelivskontrakter	193.378	190.369	185.368
2	Kursreguleringer			
	Investeringsejendomme	-191	-1.227	-1.865
	Kapitalandele	48.462	-1.052.026	-1.446.858
	Investeringsforeningsandele	-213.700	202.459	-485.201
	Obligationer	1.084.114	-499.930	-465.716
	Pantesikrede udlån	-121	0	105
	Andre udlån	-75.081	-21.623	-44.910
	Anfordringstilgodehavende	15.390	-499	-3.360
	Øvrige (afledte finansielle instrumenter)	1.463.667	-635.616	-708.047
	Kursreguleringer	2.322.540	-2.008.462	-3.155.852
3	Pensionsafkastskat			
	Individuel PAL	-127.865	-364.399	-446.627
	Institut PAL	-384.433	113.957	128.276
	Regulering vedrørende tidligere år	-122	0	33.150
	Pensionsafkastskat	-512.420	-250.442	-285.201
4	Udbetalte ydelser			
	Forsikringssummer ved død	-168.021	-97.643	-209.359
	Forsikringssummer ved kritisk sygdom	-3.500	-2.764	-4.964
	Forsikringssummer ved invaliditet	-7.900	-5.931	-12.250
	Forsikringssummer ved udløb	-90.847	-133.376	-273.576
	Pensions- og renteydelser	-859.791	-813.734	-1.553.140
	Tilbagekøb	-2.392.256	-1.680.211	-3.864.085
	Kontant udbetalte bonusbeløb	-368.059	-318.707	-337.666
	Udbetalte ydelser	-3.890.374	-3.052.366	-6.255.040
5	Erhvervelsesomkostninger			
	Provisioner af selskabets direkte kontrakter	687	877	-3.122
	Andre erhvervelsesomkostninger	-22.346	-18.153	-42.402
	Erhvervelsesomkostninger	-21.659	-17.276	-45.524
6	Egenkapitalens investeringsafkast og overført investeringsafkast			
	Forrentning af egenkapitalen	61.681	6.762	55.579
	Overført investeringsafkast i syge- og ulykkesforsikring	38.157	13.903	17.087
	Overført investeringsafkast	99.838	20.665	72.666

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015
7	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring			
	Præmieindtægter			
	Bruttopræmier	349.058	320.424	481.353
	Afgivne forsikringspræmier	-10.111	-12.339	-24.544
	Ændring i præmiehensættelser	-111.369	-94.756	26
	Præmieindtægter f.e.r., i alt	227.578	213.329	456.835
	Forsikringsteknisk rente	-5.282	-10.575	-6.891
	Erstatningsudgifter			
	Udbetalte erstatninger	-133.213	-108.958	-234.106
	Modtaget genforsikringsdækning	27.393	-466	19.542
	Ændring i erstatningshensættelser	-311.395	-134.576	-271.320
	Ændring i risikomargen	-115.766	0	0
	Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	-9.493	5.720	19.468
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-542.474	-238.280	-466.416
	Bonus og præmierabatter	-10.397	-6.919	-40.306
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger			
	Erhvervesomkostninger	-17.384	-16.043	-31.794
	Administrationsomkostninger	-24.457	-24.003	-54.570
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber	339	279	3.405
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-41.502	-39.767	-82.959
	Investeringsafkast	-33.118	28.258	9.556
	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-405.195	-53.954	-130.181
	Bruttoerstatningsudgifter			
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	-324.939	-214.323	-468.500
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	-119.669	-29.211	-36.926
	Bruttoerstatningsudgifter	-444.608	-243.534	-505.426
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter			
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	20.298	17.051	61.883
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	-2.398	-11.797	-22.873
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter	17.900	5.254	39.010
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-426.708	-238.280	-466.416
	Afløbsresultat for egen regning	-122.067	-41.008	-59.799
	Ændring i erstatningshensættelser			
	Ændring i bruttoerstatningshensættelser, i alt	-387.952	-130.796	-285.742
	Ændring i hensættelser for løbende ydelser som følge af diskontering overført til <i>Forsikringsteknisk rente</i> og <i>Investeringsafkast</i>	76.557	-3.780	14.422
	Ændring i erstatningshensættelser	-311.395	-134.576	-271.320
	Forsikringsteknisk rente			
	Beregnet forsikringsteknisk rente af forsikringsmæssige hensættelser	12.663	10.909	21.461
	Diskontering af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	-17.945	-21.484	-28.352
	Forsikringsteknisk rente	-5.282	-10.575	-6.891
	Investeringsafkast			
	Investeringsafkast vedrørende regnskabsperioden	38.157	13.903	17.087
	Overført til <i>Forsikringsteknisk rente</i>	-12.663	-10.909	-21.461
	Effekt af ændret diskonteringsgrad af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	-58.612	25.264	13.930
	Investeringsafkast	-33.118	28.258	9.556

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	1. halvår 2016	1. halvår 2015	2015	
8	Skat				
	Aktuel selskabsskat af årets indkomst	0	0	-51.347	
	/Ændring i udskudt skat, tidligere år	2.374	0	-832	
	/Ændring i udskudt skat	26.057	-41.111	-2.249	
	Regulering til aktuel skat, tidligere år	0	0	-2.592	
	Udenlandske skatter	-4.116			
	Skat	24.315	-41.111	-57.020	
9	Driftsmidler				
	Kostpris primo	2.851	6.161	6.161	
	Tilgang	1.266	423	827	
	Afgang	0	0	-4.137	
	Kostpris ultimo	4.117	6.584	2.851	
	Afskrivninger primo	-1.262	-3.589	-3.589	
	Tilgang	-176	-228	-1.193	
	Afgang	0	0	3.519	
	Afskrivninger ultimo	-1.438	-3.817	-1.263	
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	2.679	2.767	1.588	
10	Investerings ejendomme				
	Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi primo	218.230	358.373	358.373	
	Tilgang	0	61	-75	
	Afgang	0	-4.511	-138.579	
	Årets værdiregulering til dagsværdi	0	0	-1.489	
	Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi ultimo	218.230	353.923	218.230	
11	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
	Regnskabsmæssig værdi primo	21.941.032	19.728.854	19.728.854	
	Tilgang	719.766	175.162	281.618	
	Afgang	-20.000	-524.356	-211.671	
	Udbetalt udbytte	-750.000	0	0	
	Årets resultat	-138.874	1.818.949	2.142.231	
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	21.751.924	21.198.609	21.941.032	
	Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13	-13.356.888	-13.178.536	-13.394.243	
	I alt	8.395.036	8.020.073	8.546.789	
	Heraf foreslået udbytte	0	0	750.000	
	Supplerende oplysninger fra årsrapporter m.v. vedrørende kapitalandele i tilknyttede virksomheder (seneste regnskabsoplysninger):				
	Navn	Hjemsted	Ejerandel	Resultat 30.06.2016	Egenkapital 30.06.2016
	AP Ejendomme A/S	København	100%	87.753	5.154.632
	AP Pensionsservice A/S	København	100%	1.123	84.412
	AP Invest Kapitalforening	København	86%	-238.957	15.954.301
	nærpension A/S	København	100%	967	9.266
	AP Investeringsforvaltning A/S	København	100%	-440	27.723
	Dansk Farmland K/S	Fredericia	100%	10.680	521.590
				-138.874	21.751.924
12	Kapitalandele i associerede virksomheder				
	Regnskabsmæssig værdi primo	2.066.745	1.511.022	1.511.022	
	Tilgang	67.440	91.711	278.239	
	Afgang	0	0	-250	
	Udbetalt udbytte	0	-23.761	-82.168	
	Årets resultat - indregnet via resultatopgørelsen	-116.464	203.760	366.057	
	Årets resultat - indregnet via anden totalindkomst	0	0	-6.155	
	Kapitalandele i associerede virksomheder	2.017.721	1.782.732	2.066.745	
	Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13	-995.508	-845.155	-929.351	
	I alt	1.022.213	937.577	1.137.394	

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2016	30.06.2015	2015
13	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter			
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	13.356.888	13.178.536	13.394.243
	Kapitalandele i associerede virksomheder	995.508	845.155	929.351
	Kapitalandele	3.736.735	2.838.730	2.717.506
	Investeringsforeningsandele	9.768.009	9.553.049	10.624.564
	Obligationer	7.714.603	9.251.005	8.139.770
	Anfordringstilgodehavender	-3.836	-241	94
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	35.567.907	35.666.234	35.805.528
14	Aktiekapital	1.000	1.000	1.000
	Aktiekapitalen består af 1 aktie à 1.000 t.kr.			
	Aktiekapitalen er ikke opdelt i aktieklasser.			
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849	273.849
	Af sikkerhedsfonden er 137.712 t.kr. henlagt af ubeskattede midler.			
	Egenkapitalen i Finanssektorens Pensionskasse blev i forbindelse med fusion pr. 1. januar 2012 indskudt uden aktuel skattebetaling i overensstemmelse med reglerne i selskabsskatteoven.			
	Hvis egenkapitalen nedbringes til mindre end 2.643 mio.kr., vil det udløse genbeskatning med op til 209 mio.kr. svarende til skat af den fra FSP indskudte egenkapital pr. 1. januar 2012.			
	Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 76 er der ikke afsat udskudt skat af den ubeskattede del af sikkerhedsfonden eller den ved fusionen erhvervede ikke-selskabsbeskattede egenkapital, idet ledelsen med baggrund i realiserede resultater siden 2012 og forventninger til de kommende år ikke forventer, at der indtræffer en situation, der vil udløse beskatning.			
16	Basiskapital, solvenskapitalkrav og realiseret resultat			
	Egenkapital		3.412.612	3.378.295
	Særlige bonushensættelser		285.288	264.963
	Kernekapital		3.697.900	3.643.258
	Kernekapital		3.697.900	3.643.258
	Ansvarlig lånekapital (maks. 50 % af kapitalkrav, begrænset som følge af restløbetid)		67.500	45.000
	Foreslået udbytte		0	-1.000
	Kapitalkrav i dattervirksomheder		-48.892	-1.250
	Basiskapital		3.716.508	3.686.008
	Kapitalkrav		1.740.714	1.736.852
	Egenkapital	3.284.824		
	Overskudskapital (særlige bonushensættelser)	241.530		
	Anden ansvarlig lånekapital	90.000		
	Foreslået udbytte	0		
	Fortjenstmargen i solvensbalancen	1.428.345		
	Ændret værdiansættelse af immaterielle anlægsaktiver i solvensbalancen	-146.533		
	Ændrede indregningsprincipper for udskudt skat i solvensbalancen	-239.786		
	Basiskapitalgrundlag i solvensbalancen	4.658.380		
	Solvenskapitalkrav (solvens II)	873.625		
	Minimumskapitalkrav (solvens II)	393.131		
	Anerkendt basiskapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav	4.658.380		
	Anerkendt basiskapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav	4.647.006		
	Fordeling af det realiserede resultat			
	Egenkapitalen	76.968	118.976	203.830
	Overskudskapital	6.110	8.621	16.239
	De forsikrede	685.818	663.417	1.055.480
	Realiseret resultat	768.897	791.014	1.275.549
17	Anden ansvarlig lånekapital	90.000	90.000	90.000
	Lånet er ydet i overensstemmelse med reglerne om supplerende kapital i lov om finansiel virksomhed. Lånet er denomineret i danske kroner.			
	Lånet er uamortisabelt og udløber den 15. september 2017.			
	Dog forfalder lånet til betaling uden Finanstilsynets tilladelse, hvis AP Pension livsforsikringsaktieselskab træder i likvidation, erklæres konkurs eller omdannes til en virksomhed, der ikke er omfattet af den danske finansielle lovgivning.			
	Rentesatsen er 4,8666% og renten har udgjort	2.190	2.190	4.380
	Omkostninger ved optagelse af ansvarlig lånekapital i året har udgjort	-	-	-

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2016	30.06.2015	2015
18	Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente			
	Livsforsikringshensættelser primo	52.934.837	49.670.865	49.670.865
	Overført til/fra erstatningshensættelser primo	0	2.500	-12.987
	Fortjenstmargen primo	897.875	0	0
	Forsikringsmæssige hensættelser primo	53.832.712	49.673.365	49.657.878
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-5.307.407	0	0
	Akkumuleret værdiregulering primo	-7.511.650	-8.904.441	-8.904.441
	Retrospektive hensættelser primo	41.013.655	40.768.924	40.753.437
	Bruttopræmier	1.816.763	1.771.307	2.901.199
	Rentetilskrivning	669.192	731.340	1.557.985
	Forsikringsydelse	-2.160.786	-1.952.522	-3.516.172
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-74.971	-66.789	-148.273
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-18.828	-62.709	-115.130
	Overførsel fra/til unit-linked kontrakter	167.938	-181.645	-420.874
	Overført fra overskudskapital, netto	0	1.631	1.483
	Retrospektive hensættelser ultimo	41.412.963	41.009.537	41.013.655
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	9.583.077	7.614.297	7.511.650
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	5.370.063		5.307.407
	Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	56.366.103	48.623.834	53.832.712
	Fortjenstmargen ultimo	-1.008.489		-897.875
	Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente	55.357.614	48.623.834	52.934.837

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargen	Skyggekonto	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AIA R1-FSP 1,00%	775.117	0	17.886	0	0	34.399	3,6%	2,5%
R2 1,00%-2,00%	3.960.245	140.528	850.492	79.310	0	5.804	2,5%	25,3%
AIA 1,00%-2,00%	8.956.044	0	1.133.905	117.215	0	41.893	4,9%	13,3%
FSP 2,00%-3,00%	5.130.014	0	599.793	128.989	0	6.760	10,9%	16,0%
R3 2,00%-3,00%	1.928.181	0	297.941	26.321	0	22.937	2,5%	18,4%
R4 3,00%-4,00%	4.471.802	0	437.706	116.337	0	5.799	11,0%	12,9%
R5 4,00%-5,00%	13.761.224	0	1.256.214	296.436	0	59.810	10,4%	15,0%
I alt	38.982.627	140.528	4.593.937	764.608	0	177.402		
Risikogrupper			196.779		0			
Omkostningsgrupper			999		0			
I alt			4.791.715		0			
Omkostningsgrupper								
Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus				59.887				
Faktiske omkostninger				-53.406				
Omkostningsresultat				6.481				
Omkostningsresultat i procent				0,02%				
Risikogrupper								
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus				6.069				
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus i procent				0,02%				

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2015:

	Garanterede ydelser	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	Bonuspotentiale på fripolice-ydelser	I alt	Skyggekonto	Kollektivt bonus-potentiale	Bonusgrad
FSP 1,00%-2,00%	83.330	2.773	4.911	91.014	164	17.990	21,0%
AIA R1-FSP 1,00%	670.173	0	94.549	764.722	0	52.789	6,9%
R2 1,00%-2,00%	3.505.193	305.289	196.451	4.006.933	0	981.996	25,5%
AIA 1,00%-2,00%	7.944.779	0	717.934	8.662.713	0	1.278.155	14,9%
FSP 2,00-3,00%	6.193.564	5.356	98.502	6.297.422	747.626	419.784	8,5%
R3 2,00%-3,00%	1.905.887	37.573	2.617	1.946.077	0	353.538	20,8%
FSP 3,00%-4,00%	18.863	23	416	19.302	37	1.069	6,5%
R4 3,00%-4,00%	3.290.125	16.003	200	3.306.328	11.658	236.863	9,5%
FSP 4,00%-5,00%	549.885	81	568	550.534	0	60.372	17,0%
R5 4,00%-5,00%	13.024.831	2.414	90	13.027.335	0	797.384	9,6%
I alt	37.186.630	369.512	1.116.238	38.672.380	759.485	4.199.940	
Risikogrupper					0	157.740	
Omkostningsgrupper					0	1.106	
I alt					759.485	4.358.786	

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

18 Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente (fortsat)

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2015:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenst-margen	Skyggekonto	Risikomargen	Bonusgrad
AIA R1-FSP 1,00%	723.954	6.001	51.597	0	0	20.779	8,0%
R2 1,00%-2,00%	3.771.579	238.990	930.994	74.339	0	3.758	29,6%
AIA 1,00%-2,00%	8.484.535	52.863	1.231.852	138.245	0	7.424	15,1%
FSP 2,00%-3,00%	4.865.226	0	502.897	120.291	0	4.112	13,2%
R3 2,00%-3,00%	1.815.161	0	380.587	44.155	0	1.679	23,3%
R4 3,00%-4,00%	4.248.311	0	362.897	93.657	0	19.358	10,5%
R5 4,00%-5,00%	13.233.479	0	986.846	188.052	0	142.421	11,6%
I alt	37.142.245	297.854	4.447.670	658.739	0	199.531	
Risikogrupper			190.061		0		
Omkostningsgrupper			1.005		0		
I alt			4.638.736		0		

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenst-margen	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AP Stabil 0%	12.800	10.258.057	578.348	243.881	12.800	0,7%	103,1%
Gruppeliv mv. 0%	552.880	0	0	0	8.498	1,8%	0,0%
>5,00%	40.655	0	0	0	0	1,8%	0,0%
	606.335	10.258.057	578.348	243.881	21.298		

Omkostningsgrupper uden for kontribution

Omkostningsbidrag	15.085
Faktiske omkostninger	-12.691
Omkostningsresultat	2.394
Omkostningsresultat i procent	0,02%

Risikogrupper uden for kontribution

Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	12.759
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus i procent	0,12%

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2015:

	Garanterede ydelser	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	Bonuspotentiale på fripolice-ydelser	I alt	Risikomargen	Bonusgrad
AP Stabil 0%	0	0	9.369.711	9.369.711	897.499	9,6%
Gruppeliv mv. 0%	534.924	0	70	534.994	0	0,0%
>5,00%	46.749	0	0	46.749	0	0,0%
	581.673	0	9.369.781	9.951.454	897.499	

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2015:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenst-margen	Risikomargen	Bonusgrad
AP Stabil 0%	7.975	9.676.364	668.671	239.136	7.975	6,7%
Gruppeliv mv. 0%	460.071	0	0	0	7.204	0,0%
>5,00%	42.922	0	0	0	0	0,0%
	510.968	9.676.364	668.671	239.136	15.179	

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2016	30.06.2015	2015
19	Kollektivt bonuspotentiale			
	Saldo primo	-	4.588.564	4.588.565
	Ændring via resultatopgørelsen	-	667.720	468.386
	Ændring via anden totalindkomst	-	-	-3.029
	Ændring af anvendt regnskabspraksis	-	-	-5.053.922
	Saldo ultimo	-	5.256.284	0
	Kollektivt bonuspotentiale indgår fra og med 1. januar 2016 direkte i livsforsikringshensættelserne.			
20	Overskudskapital			
	Saldo primo	264.963	290.727	290.727
	Forrentning	-11.879	13.644	18.026
	Overført til/fra overskudskapital inkl. udbetalinger	-11.554	-19.083	-34.587
	Ændring af anvendt regnskabspraksis	-	-	-9.203
	Saldo ultimo	241.530	285.288	264.963
21	Livsforsikringshensættelser - markedsrente			
	Livsforsikringshensættelser primo	34.859.409	32.794.497	32.794.497
	Fortjenstmargen primo	546.413	-	-
	Forsikringsmæssige hensættelser primo	35.405.822	32.794.497	32.794.497
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-	-	-
	Akkumuleret værdiregulering primo	-	-	-
	Retrospektive hensættelser primo	35.405.822	32.794.497	32.794.497
	Bruttopræmier	1.805.419	1.752.865	3.742.160
	Rentetilskrivning	63.094	1.385.724	1.223.429
	Forsikringsydelse	-1.722.976	-1.095.719	-2.729.514
	Omkostningstillæg	-43.136	-51.409	-74.490
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-21.317	4.214	5.117
	Overført til/fra overskudskapital, netto	4.943	13.327	23.750
	Andet	-	-2	-1
	Overførsel til/fra bonusberettigede kontrakter	-167.937	181.645	420.874
	Retrospektive hensættelser ultimo	35.323.912	34.985.142	35.405.822
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	-	-	-
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	-	-	-
	Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	35.323.912	34.985.142	35.405.822
	Fortjenstmargen ultimo	-542.548	-	-546.413
	Livsforsikringshensættelser - markedsrente	34.781.364	34.985.142	34.859.409

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.			
	30.06.2016	30.06.2015	2015
22 Sikkerhedsstillelser			
Følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi er medtaget i register efter §167 i lov om finansiel virksomhed:			
Investeringsejendomme	218.230	220.064	218.230
Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	18.366.131	22.212.433	19.318.543
Kapitalandele	5.103.923	2.407.832	5.019.814
Investeringsforeningsandele	19.300.078	16.420.014	17.936.491
Obligationer	45.598.546	36.400.488	46.303.978
Pantesikrede udlån	1.005.147	1.919.737	3.363.192
Andre udlån	0	2.610	1.826
Øvrige (herunder derivater mv. indregnet under anden gæld)	6.418.343	5.323.692	601.276
Genforsikringskontrakter	351.818	525.439	351.496
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	74.603	50.624	39.580
Anfordringstilgodehavender	4.489	0	3.198
Tilgodehavende renter	473.634	490.263	555.614
Registrerede aktiver i alt	96.914.942	85.973.196	93.713.238
Følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi er stillet til sikkerhed på collateral-aftaler vedrørende finansielle instrumenter eller er repofinansieret og dermed ikke disponible:			
Obligationer og likvide beholdninger	254.908	2.403.123	254.908

23 Eventualaktiver og -forpligtelser			
EU-domstolen har i 2014 afsagt en præjudiciel dom, hvorefter visse ydelser til investeringsforenings-lignende pensionskasser potentielt kan fritages for moms. Østre Landsret har i 2015 truffet endelig dansk afgørelse i sagen og SKAT har i forlængelse heraf i efteråret 2015 udsendt styresignaler herom. Styresignalerne implementerer praksisændringen i dansk praksis så pensionskasser og livsforsikrings-selskaber omfattes af momsfritagelsen. Selskabet er i færd med at opgøre et tilgodehavende efter retningslinjerne i styresignalerne. Den endelige definition af hvilke ydelser, der er omfattet af fritagelsen samt opgørelsen af kravenes størrelse vil først blive afklaret ved sagsbehandling hos SKAT.			
Selskabet hæfter ubegrænset og solidarisk for selskabsskat og A-skat mv. i andre sambeskattede selskaber i sambeskatningskredsen.			
Selskabet er fællesregistreret med de øvrige virksomheder i AP-koncernen. Som følge heraf hæfter selskabet solidarisk for det samlede afgiftstilsvaret med de øvrige virksomheder under fællesregistreringen.			
Der påhviler momsreguleringsforpligtelse på én af selskabets ejendomme.			
Selskabet har givet tilsagn om yderligere investering i aktier, investeringsfonde mv. for et beløb på 1.516.260 t.kr. (2015: 2.815.543 t.kr.)			
Selskabets størrelse og forretningsomfang indebærer, at selskabet til stadighed er part i diverse rets- og ankenævns-sager. De verserende sager forventes ikke at få væsentlig indflydelse på selskabets finansielle stilling.			
Et større antal tidligere FSP-kunder indbragte i 2015 stort set identiske klager til Ankenævnet for forsikring med ønske om, at omvalget i 2011 blev erklæret for ugyldigt. Ankenævnet har afgjort sagerne samlet til AP Pensions fordel.			
Selskabets samlede leje- og leasingforpligtelser bortset fra indregnet forpligtelse til tidligere domicil for FSP, jf. note 20, udgør 82.840 t.kr. (2014: 134.078 t.kr.)			

Noter

24. Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

I forbindelse med implementeringen af Solvens II-reglerne er også regnskabsbekendtgørelsen ændret med virkning for 2016. Dette har medført følgende ændringer i anvendt regnskabspraksis:

- Livsforsikringshensættelser opgøres til nutidsværdien af bedste skøn af de forventede betalingsstrømme samt en anden rentekurve.
- Livsforsikringshensættelser og hensættelser til syge- og ulykkesforsikringer indeholder herudover en risikomargen.
- Som ny regnskabspost opgøres fortjenstmargen, som består af nutidsværdien af det forventede fremtidige overskud i kontraktens restperiode. Fortjenstmargen udskilles af livsforsikringshensættelserne.
- Posterne livsforsikringshensættelser og kollektivt bonuspotentiale samles i én post ("Livsforsikringshensættelser, genomsnitsrente").
- Særlige bonushensættelser omdøbes til "Overskudskapital" og medtages under romertalsposten "Ansvarlig lånekapital, i alt".

Principperne for opgørelse af livsforsikringshensættelser herunder risikomargen samt fortjenstmargen er nærmere beskrevet nedenfor.

Med henvisning til regnskabsbekendtgørelsens § 84, stk. 2 er det bl.a. set i forhold til sammenhængen med kontributionsprincippet ikke fundet praktisk muligt at ændre sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter for perioder før 2016 (bortset fra noter relateret til åbningsbalancen, jf. nedenfor), hvorfor disse ikke er direkte sammenlignelige med 2016.

Halvårsrapporten indeholder derfor resultatopgørelse for perioden 1. januar-30. juni 2016 og balance pr. 30. juni 2016 efter nye regnskabsprincipper. Herudover er medtaget sammenligningstal for den tilsvarende periode det foregående år, hele foregående regnskabsår samt balance pr. 30. juni 2015 efter hidtidige regnskabsprincipper. Endvidere er der som balance-sammenligningstal (inkl. tilhørende noter) pr. 31. december 2015 medtaget den ændrede åbningsbalance pr. 1. januar 2016, jf. nedenfor.

Herudover indeholder halvårsrapporten de noter, som er vurderet relevante for forståelsen af den økonomiske udvikling i halvåret og den finansielle stilling pr. balancedagen.

De beløbsmæssige effekter på regnskabets poster i forbindelse med ændringen af anvendt regnskabspraksis pr. 1. januar 2016 er:

	Egenkapital	Særlige bonushensættelser (overskudskapital)	Livsforsikringshensættelser	Fortjenstmargen	Kollektivt bonuspotentiale	Erstatningshensættelser	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	Hensættelser til unit linked kontrakter	Selskabsskat og pensions-afkastskat
mio.kr.									
Årsregnskabet 31.12.2015	3.454	274	48.772		5.054	2.112		35.406	
Risikomargen SUL mv.	-84	-9	6				106		-19
Ændrede styrkelser, model mv.	8		-746		746	-8			
Udskillelse af fortjenstmargen			-405	1.444	-493			-546	
Omgruppering af poster			5.307		-5.307				
Åbningsbalance 01.01.2016	3.378	265	52.934	1.444	-	2.104	106	34.860	-19

Fusion

AP Pension livsforsikringsaktieselskab og den 100 pct. ejede dattervirksomhed AP Skadesforsikring Aktieselskab fusionerede med regnskabsmæssig virkning pr. 1. januar 2015 efter sammenlægningsmetoden. Sammenligningstallene samt hoved- og nøgletal for 1. halvår 2015 er således tilpasset som om, at de fusionerede virksomheder altid har været fusioneret.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Ændring i regnskabsmæssige skøn

Der har ikke været ændringer i regnskabsmæssige skøn siden udarbejdelsen af åbningsbalancen pr. 1. januar 2016.

Koncernregnskab

Under henvisning til § 134 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser udarbejdes der ikke koncernregnskab for den koncern, hvori AP Pension livsforsikringsaktieselskab er moderselskab for dattervirksomhederne, som fremgår af note 11 "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

Ovennævnte virksomheders regnskaber indgår i koncernregnskabet for modervirksomheden Foreningen AP Pension f.m.b.a., København.

Koncerninterne transaktioner

AP Pension livsforsikringsaktieselskab leverer administrative ydelser til koncernens dattervirksomheder. Dog forestår AP Pensionservice A/S koncernens indkøb af it-installationer og er leverandør af it-ydelser til de øvrige selskaber i koncernen.

Alle ydelser leveret til koncerninterne virksomheder afregnes på omkostningsdækkende basis.

Koncerninterne handler med aktiver, herunder værdipapirer, sker til markedspriser.

Koncerninterne mellemværender forrentes.

Resultatopgørelsen

Omregning af transaktioner i fremmed valuta

Alle balanceposter i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurs. Transaktioner i årets løb omregnes til transaktionsdagens valutakurs.

Præmier for egen regning

Præmier for egen regning udgøres af årets forfaldne præmier og indskud med fradrag af de til genforsikringen afgivne præmier.

Arbejdsmarkedsbidrag modregnes ved opgørelsen af præmieindtægten for egen regning.

Investeringsafkast

Indtægter fra tilknyttede virksomheder omfatter resultatet efter skat i dattervirksomheder.

Indtægter af investeringsejendomme omfatter ejendommens driftsresultat eksklusive renteudgifter og værdireguleringer, som opføres under de dertil bestemte poster.

Renteindtægter og udbytter mv. indeholder renter af obligationer, udlån og tilgodehavender. I regnskabsposten indgår herudover udbytte fra aktier og investeringsforeningsandele.

Kursreguleringer omfatter såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab inkl. valutakursregulering af investeringsaktiver bortset fra tilknyttede virksomheder.

Renteudgifter indeholder renter af lån og anden gæld.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder ud over direkte omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomheden tillige en andel af de samlede omkostninger, som kan henføres til handel med og administration af investeringsaktiverne.

Pensionsafkastskat (PAL)

Pensionsafkastskat dækker dels individuel PAL, som beregnes af kundernes løbende rentetilskrivning og dels institut PAL, som beregnes af afkast vedrørende det kollektive bonuspotentiale samt tekniske hensættelser.

Forsikringsydelse for egen regning

Forsikringsydelse for egen regning indeholder ud over udbetalinger som følge af en forsikringsbe- givenhed udbetalte beløb ved tilbagekøb samt kontant udbetalte bonusbeløb med fradrag af de fra genforsikringen refunderede erstatninger og reguleret for bevægelserne i erstatningshensæt- telser.

Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning

Ændring i livsforsikringshensættelser omfatter årets ændring i livsforsikringshensættelser for såvel gennemsnitsrenteprodukter som markeds- renteprodukter for egen regning.

Ændring i fortjenstmargen

Ændring i fortjenstmargen omfatter årets æn- dring i fortjenstmargen.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning

Den andel af de forsikringsmæssige driftsom- kostninger, der kan henføres til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden, opføres under erhvervelsesomkostninger. Samtlige erhvervel- sesomkostninger udgiftsføres ved forsikringernes tegning.

Administrationsomkostninger omfatter de perio- diserede udgifter, der kan henføres til regnskabs- året herunder afgifter til offentlige myndigheder samt årets afskrivninger på inventar, biler mv.

Administrationsvederlag fra tilknyttede virksom- heder opgøres på omkostningsdækkende basis og modregnes i de forsikringsmæssige driftsom- kostninger. Endvidere modregnes provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber.

Overført investeringsafkast

Overført investeringsafkast omfatter egenkapita- lens andel af investeringsafkastet samt afkast til syge- og ulykkesforsikring.

Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulyk- kesforsikring

I posten indgår det forsikringstekniske resultat af selskabets bestand af syge- og ulykkesforsikrin- ger. Posten er specificeret i en note til årsrappor- ten på følgende poster:

- **Præmieindtægter for egen regning**

Præmieindtægter for egen regning omfatter årets opkrævede bruttopræmier med fradrag af de til genforsikringen afgivne præmier re- guleret for bevægelserne i præmiehensættel- serne svarende til en periodisering efter for- sikringernes dækningsperiode herunder andel af risikomargen henførbar til præmiehensæt-

telserne. Præmiehensættelserne er opført særskilt under hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter.

- **Forsikringsteknisk rente**

Forsikringsteknisk rente indeholder et bereg- net renteafkast af den forsikringsmæssige drift, der fremkommer som følge af tidsmæs- sig forskydning mellem ind- og udbetalinger.

Den forsikringstekniske rente beregnes på grundlag af årets gennemsnitlige forsikrings- mæssige hensættelser for egen regning. For den del af de forsikringsmæssige hensættel- ser, der diskonteres, anvendes de løbetidsaf- hængige diskonteringssatser, som offentliggø- res af Finanstilsynet. De øvrige forsikrings- mæssige hensættelser forrentes i gennemsnit med årets gennemsnitlige obligationsrente for obligationer med kort løbetid.

I den forsikringstekniske rente er indregnet den del af ændringen i diskonteringen af de forsikringsmæssige hensættelser, der vedrører løbetidsforkortelsen.

Den forsikringstekniske rente reduceres med pensionsafkastskat.

- **Erstatningsudgifter for egen regning**

Erstatningsudgifter for egen regning omfatter årets udbetalte erstatninger, direkte og indi- rekte omkostninger forbundet med skadebe- handlingen med fradrag af de fra genforsikrin- gen refunderede erstatninger, reguleret for bevægelserne i erstatningshensættelser ved- rørende syge- og ulykkesforsikringer herunder andel af risikomargen henførbar til erstat- ningshensættelserne.

Erstatningsudgifterne for egen regning omfat- ter således kendte og forventede erstatnings- udgifter vedrørende regnskabsåret. Endvidere indgår forskellen (afløbsresultatet) mellem de i regnskabsåret udbetalte og hensatte erstat- ninger vedrørende skader indtruffet i tidligere år og erstatningshensættelserne ved regn- skabsårets begyndelse.

Den del af ændringen i erstatningshensættel- serne, der vedrører ændring i diskonteringen, er ikke indeholdt i erstatningsudgifterne, men er derimod indregnet i posterne "*Forsikrings- teknisk rente*" og "*Investeringsafkast*" vedrø- rende henholdsvis løbetidsforkortelsen og æn- dringen i de anvendte diskonteringssatser.

Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikringer ekskl. Risikomargen indgår i balancen i en samlet post tillige med erstat- ningshensættelserne vedrørende livsforsik- ring.

- **Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning**

Posten omfatter den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse, fornyelse og administration af bestanden af syge- og ulykkesforsikringer med fradrag af provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber.

Administrationsomkostningerne er reduceret med den andel af omkostningerne, som er overført til erstatningsudgifterne.

- **Investeringsafkast**

Under posten opføres den forholdsmæssige andel af investeringsafkastet, der kan henføres til selskabets bestand af syge- og ulykkesforsikringer.

Den andel af investeringsafkastet, der kan henføres til renteafkastet af den forsikringsmæssige drift, overføres til *Forsikringsteknisk rente*.

I investeringsafkastet er indregnet den del af ændringen i diskonteringen af de forsikringsmæssige hensættelser, der vedrører ændringen i de anvendte diskonteringsratser.

Skat

Aktuel skat af årets resultat beregnes med den aktuelle skatteprocent af årets forventede skattepligtige indkomst.

Der beregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem de regnskabsmæssige og de skattemæssige værdier. Ved beregningen anvendes den skattesats, som er gældende i det indkomstår, hvor den udskudte skat forventes aktualiseret. Fremførte skattemæssige underskud modregnes i grundlaget for beregning af den udskudte skat.

Selskabet er sambeskattet med de øvrige virksomheder i koncernen, og der foretages fuld fordeling af selskabsskatter inden for sambeskatningen, således at selskabsskatten afregnes virksomhederne imellem. Virksomheder med negativ skattepligtig indkomst modtager således refusion (indtægt) svarende til skatteværdien af underskuddet, der anvendes af andre virksomheder i sambeskatningen. Dog anses den skattepligtige indkomst i datterselskabet AP Ejendomme A/S samt datterselskabet Dansk Farmland K/S' datterselskaber for indtjent i moderselskabet jf. selskabsskattelovens § 3A, hvorfor såvel den aktuelle som den udskudte skat er afsat i moderselskabet.

Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 76 indregnes ikke udskudt skat af den ubeskattede del af sik-

kerhedsfonde eller ikke-selskabsbeskattet egenkapital erhvervet ved fusioner, hvis ledelsen med baggrund i realiserede resultater og forventninger til kommende år ikke forventer, at der indtræffer en situation, der vil udløse beskatning.

Fremførte skattemæssige underskud modregnes i grundlaget for beregning af den udskudte skat.

Livsforsikringsselskaber har hidtil haft mulighed for skattemæssigt at foretage fradrag for særlige bonushensættelser som en del af de forsikringsmæssige hensættelser, jf. selskabsskatteloven. Skattemæssigt har fradraget for de særlige bonushensættelser været knyttet til hensættelsernes regnskabsmæssige placering under de forsikringsmæssige hensættelser. Den nye regnskabsbekendtgørelse, hvorefter særlige bonushensættelser ikke længere indgår i de forsikringsmæssige hensættelser, har utilsigtet medført, at der ikke længere er hjemmel til at kunne foretage fradrag for særlige bonushensættelser.

Der foreligger lovforslag i høring, som ændrer selskabsskatteloven således, at det klart fremgår af loven, at der som hidtil er fradrag for særlige bonushensættelser på lige fod med andre forsikringsmæssige hensættelser. Som følge heraf er der ikke indregnet skatteeffekt af de særlige bonushensættelser.

Balancen

Driftsmidler

Driftsmidler, der består af inventar, biler mv. værdiansættes til anskaffelsesværdien med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningerne foretages lineært over driftsmidlernes forventede levetid, som udgør 0 til 6 år.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme værdiansættes til dagsværdi efter principperne i bekendtgørelsen om finansielle rapporter forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser ved anvendelse af DCF-modellen.

Dagsværdien opgøres på grundlag af et budgetteret driftsafkast for de kommende 10 år samt et forventet normalårs-resultat for perioden efter år 10. Pengestrømmene tilbagediskonteres til en dagsværdi pr. balancedagen baseret på et af ledelsen fastsat inflationskorrigeret afkastkrav. Hertil lægges værdien af deposita og forudbetalt husleje.

På udvalgte ejendomme har der været eksterne eksperter involveret i værdiansættelsen.

Igangværende byggeri optages til kostprisen eller genindvindingsværdien, hvor denne er lavere.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandelene værdiansættes efter indre værdis metode, hvilket vil sige, at kapitalandelene er værdiansat til den regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabsprincipper, og at virksomhedens resultat indgår i moderselskabets resultatopgørelse. Eventuel ikke-nedskrevet goodwill indgår under immaterielle aktiver.

Ved indregning af kapital- og resultatandele tages endvidere hensyn til foreliggende ejeraftaler i det omfang, at disse tilsiger en anden reel kapital- og resultatandel end den nominelle kapitalbesiddelse.

Andre finansielle investeringsaktiver

Køb og salg af andre finansielle investeringsaktiver indregnes i balancen på handelsdatoen, og samtidig indregnes en forpligtelse henholdsvis et tilgodehavende svarende til den aftalte pris. Forpligtelsen/tilgodehavendet ophører med indregning på afregningsdatoen.

Børsnoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet.

Unoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Dagsværdien af udlån er opgjort ved brug af anerkendte værdiansættelsesmetoder, hvor der særligt tages hensyn til ændringer i kreditrisikoen for de enkelte udlån, den risikofrie rente samt den generelle pris på risiko i markedet.

Oplysning om kurser m.v., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, såfremt disse er væsentlige for vurderingen af årsregnskabet.

Ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger (repoforretninger) behandles som lån mod sikkerhed.

Finansielle forpligtelser modregnes i de finansielle investeringsaktiver i det omfang, der er modregningsret.

Investeringsaktiver omfattet af regnskabsbekendtgørelsens § 56, stk. 4 måles efter første indregning til omvurderet værdi, hvorefter opskrivninger indregnes direkte på egenkapitalen bortset fra opskrivninger, som modsvarer tidligere nedskrivninger. Nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen, medmindre de modsvarer tidligere opskrivninger og dermed indregnes direkte på egenkapitalen.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Køb og salg af investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter indregnes i balancen på handelsdatoen og samtidig indregnes en forpligtelse henholdsvis et tilgodehavende svarende til den aftalte pris. Forpligtelsen/tilgodehavendet ophører med indregning på afregningsdatoen. Børsnoterede investeringsaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter måles til dagsværdi ud fra lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet.

Unoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Foreslået udbytte

Udbytte, som bestyrelsen indstiller til generalforsamlingens godkendelse, indregnes som en særskilt reserve i egenkapitalen. Udbytte indregnes som en forpligtelse på det tidspunkt, hvor generalforsamlingens beslutning foreligger.

Sikkerhedsfond

Vedtægtsmæssig reserve, der i henhold til lovgivningen tjener til delvis dækning af basiskapitalen. Sikkerhedsfonden kan alene anvendes til fordel for de forsikrede.

Overskudskapital

Overskudskapital omfatter særlige bonushensættelser af type B og er risikovillig kapital stillet til rådighed af de forsikrede. Særlige bonushensættelser er individualiserede og indgår i basiskapitalen på lige fod med egenkapitalen.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelserne opdeles i gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter.

Livsforsikringshensættelserne opgøres i overensstemmelse med regler anmeldt til Finanstilsynet og opdeles i garanterede ydelser, individuelle bonuspotentialer og kollektive bonuspotentialer. For forsikringer i forsikringsklasse I tegnet uden ret til bonus består livsforsikringshensættelsen udelukkende af de garanterede ydelser. For forsikringer i forsikringsklasse III består livsforsikringshensættelsen af garanterede ydelser og individuelle bonuspotentialer.

Livsforsikringshensættelser før udskillelse af fortjenstmargen opgøres for hver kontrakt på bag-

grund af det aktuelle renteniveau. Der anvendes en rentekurve, der ikke afviger væsentligt fra rentekurven offentliggjort af EIOPA. I rentestrukturen indregnes en reduktion som følge af pensionsafkastskat.

I livsforsikringshensættelserne er indregnet en risikomargen, som er det beløb, selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af forsikringer afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Risikomargen opgøres for selskabet som helhed ud fra reglerne i Solvens II og fordeles ud på de enkelte grupper forholdsmæssigt efter deres bidrag til opgørelsen.

Ved opgørelsen af livsforsikringshensættelserne anvendes forudsætninger om den forventede fremtidige dødelighed og invaliditetshyppighed. Derudover anvendes forudsætninger om sandsynligheden for overgangen til fripolice og sandsynligheden for genkøb. Forudsætningerne er fastsat på baggrund af erfaringer fra bestandene i AP Pension og anmeldt til Finanstilsynet.

- **Garanterede ydelser**

Garanterede ydelser for garanterede produkter udgør nutidsværdien af bedste skøn af de forventede garanterede betalingsstrømme, dvs. nutidsværdien af sandsynlighedsvægtede betalinger fordelt på ydelser, præmier og omkostninger til administration. Endvidere indgår risikomargen.

Undtaget herfra er hensættelser, der ikke er baseret på "pr. police" hensættelser, såsom gruppelev, IBNR og RBNS hensættelser. Disse opgøres uændret.

Garanterede ydelser for ugaranterede produkter består alene af risikomargen.

- **Individuelle bonuspotentialer**

Det individuelle bonuspotentiale er den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, som er indeholdt i summen af de retrospektive hensættelser og den akkumulerede værdiregulering.

- **Kollektivt bonuspotentiale**

Kollektivt bonuspotentiale er den del af forsikringstagernes bonusret, som ikke er fordelt til de enkelte.

Akkumuleret værdiregulering

Akkumuleret værdiregulering udtrykker forskellen mellem de forsikringsmæssige hensættelser opgjort til markedsværdi fratrukket kollektivt bonuspotentiale og de retrospektive hensættelser.

En positiv akkumuleret værdiregulering fremkommer, når rente -, risiko - og omkostningsparametre, der indgår i opgørelsen af de garanterede ydelser, er styrket i forhold til de tilsvarende parametre i selskabets tegningsgrundlag. Herudover påvirkes den akkumulerede værdiregulering, hvis en andel af fortjenstmargen er udskilt af kollektivt bonuspotentiale, eller hvis en andel af risikomargen dækkes af basiskapitalen.

En negativ akkumuleret værdiregulering kan opstå, hvis værdien af de forsikredes depoter i regnskabet er reduceret som følge af, at selskabet har indført kursværn.

Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter

Fortjenstmargen angiver nutidsværdien af selskabets endnu ikke indtjente fortjeneste på kontrakterne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen med tiden.

De fremtidige betalinger fra forsikringstagerne består af fortjenstmargen og risikomargen. For rentegrupper under kontribution beregnes de fremtidige betalinger ud fra rentemarginaler, der tager udgangspunkt i den anvendte risikoforrentningsrate korrigeret for sandsynligheden for tab, der skal dækkes af basiskapitalen. De fremtidige betalinger fra forsikringstagerne opgøres for ugaranterede produkter ved en fremskrivning af resultatopgørelse og balance.

Risikomargen fastsættes ud fra en tilbagediskontering af fremtidige solvenskrav, og fortjenstmargen udgør derefter de fremtidige betalinger fra forsikringstagerne fratrukket risikomargen. Fortjenstmargen kan dog ikke være negativ.

Fortjenstmargen udskilles først af individuelle bonuspotentialer og dernæst af kollektivt bonuspotentiale.

Efter indførelsen af nye regnskabs-, solvens- og kontributionsbestemmelser er der som følge af Finanstilsynets fortolkningsbidrag i sektornyt 20. maj 2016 opstået usikkerhed om, hvorvidt fortjenstmargen i gennemsnitsrentemiljøet skal opgøres på policeniveau eller rentegruppeniveau. Efter AP Pensions og branchens opfattelse giver opgørelse på policeniveau som udmeldt af Finanstilsynet imidlertid ikke et retvisende billede af den praksis, der anvendes for gennemsnitsrentemiljøet. Branchen og Finanstilsynet er i dialog om det nye fortolkningsbidrag, og indtil denne dialog er afsluttet, har AP Pension i halvårsrapporten valgt uændret at opgøre fortjenstmargen på rentegruppeniveau fremfor pr. police.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelserne opgøres for aktuelle som nutidsværdien af bedste skøn af de forven-

tede garanterede betalingsstrømme tillagt beløb hensat til betaling af indtrufne men ikke anmeldte skader samt kendte men endnu ikke afviklede skader. Nutidsværdien af bedste skøn af de forventede garanterede betalingsstrømme udgør nutidsværdien af de sandsynlighedsvægtede betalinger fordelt på ydelser og omkostninger.

Erstatningshensættelserne vedrørende syge- og ulykkesforsikring diskonteres med en rentekurve, der ikke afviger væsentligt fra rentekurven offentliggjort af EIOPA.

For ulykkesforsikringer omfatter erstatningshensættelserne beløb hensat til dækning af kendte, men endnu ikke afviklede erstatninger samt beløb til dækning af indtrufne men endnu ikke anmeldte skader. I erstatningshensættelserne er indeholdt et beløb til fremtidige administrationsomkostninger i forbindelse med afvikling af erstatningsforpligtelsen.

Risikomargen på skadesforsikringskontrakter

Risikomargen er det beløb, selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af forsikringer afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Risikomargen opgøres for selskabet som helhed ud fra reglerne i Solvens II og fordeles ud på de enkelte grupper herunder skadesforsikringskontrakterne forholdsmæssigt efter deres bidrag til opgørelsen.

Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til tabsgivende kontrakter.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser måles til tilbagediskonteret værdi, hvis diskonteringseffekten er betydelig og kan opgøres pålideligt.

Gæld

Gæld, der ikke vedrører investeringsejendomme, indregnes til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Andre periodeafgrænsningsposter under aktiver indeholder udbetalte forsikringsydelser og omkostninger, der vedrører efterfølgende år.

Under passiver er opført indbetalte præmier og terminsydelser, der er forfaldne i efterfølgende år samt forudbetalte huslejer og huslejedeposita.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.